

ΝΕΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Από τη σκοπιά των μελετητών

Γιώργος Ν. Κάζος

**Πολιτικός Μηχανικός
Πρόεδρος ΣΕΓΜ**

ΣΑΤΕ, Μάρτιος 2014

Τι συμβαίνει σήμερα στο χώρο των μελετών;

Ο χώρος διέρχεται κρίση (...), αφού:

- *Ο κύκλος εργασιών έχει συρρικνωθεί*
- *Οι ελεύθερες προσφορές έχουν απαξιώσει το αντικείμενο*
- *Η τεχνογνωσία (ΟΑ 2004, μεγάλα έργα) απαξιώνεται*
- *Οι διαδικασίες πνίγουν οποιαδήποτε δραστηριότητα*
- *Η νομοθεσία είναι δαιδαλώδης , αλλά και ελλιπής*
- *Οι «μεθοδεύσεις» δεν λείπουν*
- *Υπάρχει δυσανάλογα μεγάλος αριθμός «μελετητών»*
- *Η εξωστρέφεια των μελετητικών εταιρειών είναι πολύ μικρή*
- *Το κράτος αδρανεί*

Αδιέξοδο.....

Νέο νομοσχέδιο περί δημοσίων συμβάσεων

Χαρακτηριστικά:

- Εμφανίστηκε ξαφνικά, μέσω του Υπουργείου Ανάπτυξης
- Ενσωματώνει τις ήδη ενσωματωμένες Οδηγίες 17 και 18 του 2004 στην ελληνική νομοθεσία
- Οι Οδηγίες αυτές έχουν αντικατασταθεί στην Ε.Ε., με νέα αντίληψη

Γιατί λοιπόν εμφανίστηκε τώρα, με αυτό το περιεχόμενο;

...Μνημονιακή υποχρέωση

Ν.4046/2012, Παράρτημα V2, παρ. 2.6 *Εκσυγχρονισμός της δημόσιας διοίκησης, υποπαρ.: Αποτελεσματικότητα των διαδικασιών*

Αυτό δεν σημαίνει ότι είναι εξ ορισμού κακό

Θα προτιμούσαμε

- Να είχε εκδοθεί ως απάντηση στα προβλήματα του κλάδου και γενικότερα των δημοσίων έργων
- Να το είχαμε πράξει ως επιλογή και όχι ως υποχρέωση
- Να είχε προηγηθεί συνεργασία με τους Φορείς
- Να ήταν περισσότερο προετοιμασμένο (συνοδά Π.Δ.)

Παρά ταύτα, μπορεί να διαδραματίσει θετικότατο ρόλο

1. Ενοποίηση-απλοποίηση νομοθεσίας

✓ Σωστός στόχος

Σημερινή βασική νομοθεσία στον τομέα των μελετητών

- Ν 3316/2005 «Ανάθεση και εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων εκπόνησης μελετών και παροχής συναφών υπηρεσιών»
- ΠΔ 138/2009 «Περί Μελετητών και Εταιρειών Μελετών»

Όμως, ... μελέτες ανατίθενται και με:

- ❑ ΠΔ 60/2007 (Οδηγία 2004/18/ΕΚ) «Περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών»
- ❑ ΠΔ 59/2007 (Οδηγία 2004/17/ΕΚ) «Περί συντονισμού ..... στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών»
- ❑ Οδηγία 2009/81/ΕΚ «Περί συντονισμού .... στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας» (Ν. 3978/2011)
- ❑ ΠΔ 4/2002 «Εκτέλεση ενεργειών τεχνικής βοήθειας»
- ❑ Ν 3463/2006 Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων (άρθρο 209)
- ❑ Κανονισμοί προμηθειών Δημοσίων Οργανισμών
- ❑ ΤΑΙΠΕΔ, ΦΕΚ 476/26-02-2014

Μια κακή λογική (και συνήθης πρακτική)

- Ο Ν.3316/2005 εφαρμόζεται υποχρεωτικά (θεωρητικώς) σε όλες τις συμβάσεις μελετών και υπηρεσιών του δημόσιου τομέα (άρθρο 2).
- Πολλοί φορείς του Δημοσίου ζητούν και επιτυγχάνουν εξαιρέσεις και ειδικές διατάξεις.
Ειδικότερα, το ζητούν οι φορείς του Δημοσίου που έχουν δημιουργηθεί για την αποτελεσματικότερη λειτουργία του (π.χ. Κτηματολόγιο Α.Ε.).
- Το κράτος συνεχώς εκδίδει Νόμους, Εγκυκλίους, Υ.Α. κλπ., για την αποτελεσματικότερη λειτουργία της Δημόσιας Διοίκησης (Ν.4146/2013 «Διαμόρφωση φιλικού περιβάλλοντος κλπ.»), επιτάχυνση διαδικασιών (προσθήκη αρ. 13 στον Ν.3614/2007 περί ΕΣΠΑ) κλπ.
- **Fast track.**

Αν δεν αλλάξει αυτή η λογική και δεν πάψουμε να καταφεύγουμε στις εύκολες πρακτικές των ειδικών διατάξεων και εξαιρέσεων, οποιοδήποτε οικοδόμημα θα απαξιωθεί γρήγορα.

2. Ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές

«..... Η ανάθεση της μελέτης στον προσφέροντα τη χαμηλότερη τιμή απαλλάσσει βεβαίως από την προσπάθεια αναζήτησης κριτηρίων ανάθεσης, όπως αυτά που προαναφέρθηκαν, αλλά δεν τίθεται υπό συζήτηση γιατί θα προκαλούσε πόλεμο επί των τιμών χωρίς έλεος, με επικράτηση των κακών μελετητών εις βάρος των ποιοτικών και θα είχε καταστρεπτικές συνέπειες στην ποιότητα των μελετών..... »

Από την Εισηγητική Έκθεση του σχεδίου νόμου που εισήχθη στη Βουλή για τον ν. 3316/2005. Στον ν.3919/2011 ξεχάστηκε αυτή η βασική αρχή.

Δυστυχώς, έχει ήδη ξεσπάσει «πόλεμος επί των τιμών χωρίς έλεος».....

- Στο νέο νομοσχέδιο υπάρχει σχετική πρόβλεψη στο άρθρο 32 για δικαιολόγηση των ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών
- Αξιοσημείωτο είναι ότι η πρόβλεψη αυτή υπήρχε στην Οδηγίες 17 και 18/2004, αλλά αγνοήθηκε στον ν. 3919/2011
- Η σωστή εξειδίκευση αυτού του άρθρου με Π.Δ. μπορεί να προσφέρει μέγιστη υπηρεσία στο κράτος και στον κλάδο

Best value for money (νέες Οδηγίες)

- Οι νέοι κανόνες στέλνουν ένα ισχυρό μήνυμα στους πολίτες, οι οποίοι έχουν το δικαίωμα να δουν τα δημόσια χρήματα να χρησιμοποιούνται αποτελεσματικά.
- .....
- Τα νέα κριτήρια θα θέσουν τέρμα στη «δικτατορία» της χαμηλότερης τιμής και θα κάνουν και πάλι κεντρικό θέμα την ποιότητα.

Από τις δηλώσεις του ευρωβουλευτή κ Μ. Tarabella σχετικά με τις νέες Οδηγίες.

Τα παραπάνω στοιχεία κρίθηκε ότι δεν καλύπτονταν επαρκώς από τις παλαιές Οδηγίες 17 και 18/2004 και εισάγονται με τις νέες.

3. Επαγγελματικά μητρώα

Υπάρχουσα κατάσταση

- άνω των 20.000 μελετητές
- άνω των 500 γραφεία μελετών

πιστοποιημένοι από την Δ/νση 15 της ΓΓΔΕ του ΥΠΥΜΕΔΙ, κάτοχοι μελετητικών πτυχίων

- Τα σημερινά μητρώα δεν καλύπτουν τις απαιτήσεις ενός ρεαλιστικού και υγιούς συστήματος, με αναπτυξιακή προοπτική
- Απαιτείται δημιουργία νέου τύπου πιστοποίησης της μελετητικής ιδιότητας.
- Το νέο νομοσχέδιο θέτει τις βάσεις προς τούτο (άρθρο 63)
- Η προετοιμασία του σχετικού Π.Δ. πρέπει να δρομολογηθεί άμεσα

4. Κάποια πρακτικά σχόλια

- **Εισηγητική έκθεση:** Δεν υπάρχει
- **Δομή νομοσχεδίου:** Περίπλοκη
- **Λειτουργικότητα νέου νόμου:** Χρήζει περαιτέρω επεξεργασίας (βλ. Άρθρο 195 Καταργούμενες και διατηρούμενες διατάξεις)
- **Ενσωμάτωση νέων Οδηγιών Ε.Ε.:** Αναπόφευκτη

Απαιτείται περισσότερη σκέψη και καλύτερη μεθόδευση.

Συμπεράσματα

Το νέο νομοσχέδιο περί δημοσίων συμβάσεων δίδει την ευκαιρία για τη δόμηση ενός νέου συστήματος παραγωγής δημοσίων έργων

Αρκεί να :

- Ενσωματώσει το γράμμα και το πνεύμα των νέων Οδηγιών της Ε.Ε.
- Αντιμετωπίσει τις ελληνικές ιδιαιτερότητες, εντός των ορίων που θέτουν οι Οδηγίες
- Δρομολογηθούν έγκαιρα και θαρραλέα τα απαιτούμενα Π.Δ.
- Να τύχει καθολικής εφαρμογής (χωρίς εξαιρέσεις και ειδικές διατάξεις)

Ως προς τον τομέα των μελετών :

- Να δομηθούν τα Π.Δ. των υπηρεσιών μελετών με ενιαία λογική, ενταγμένη στο σύστημα παραγωγής δημοσίων έργων
- Να δοθεί έμφαση στην ποιότητα του προϊόντος και όχι στη χαμηλή τιμή
- Να δομηθεί σωστά το σύστημα των επαγγελματικών καταλόγων (μητρώα)
- Να δοθεί το πρέπον βάρος στις μελέτες (όλα από τη μελέτη ξεκινούν)

ΝΕΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Από τη σκοπιά των μελετητών

ΝΕΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
Από τη σκοπιά των μελετητών

Ευχαριστώ για την προσοχή σας !

Γιώργος Ν. Κάζος

*Πολιτικός Μηχανικός
Πρόεδρος ΣΕΓΜ*

ΣΑΤΕ, Μάρτιος 2013

(12)

ΣΕΓΜ